

Upptøkurnar ganga við fullari ferð:

Beinta argar Malmros illa

Føroyaska veðurlagið er ikki til vildar, men nú verður tikið upp í Havn

EIRIKUR LINDENSKOV

Upptøkurnar til filmin um Barbu og harra Pál ganga so nøkulunda eftir ætlan. Filmsliðið er nú komið til Havnar, og seinasta friggjadag varð farið undir upptøkurnar, sum gerast skulu í Havn.

Hesa vikuna verður tikið upp úti í Tinganesi, mest í túninum - uttan fyrri kongiliga handilin, sum í filminum er í kjallaranum í landsstýrinum, beint undir har landsstýrisfundir verða hildnir.

Stokkastovan, sum er varðveitt so nøkulunda sum hon var tá Bente Christien Broberg (í bókini hjá J. F. Jacobsen: Barbara) livdi, verður eisini nýtt í filminum. Rímmar veitslan, sum havanarborgarar hildu, tá fronsku orlogsskipini vóru og vitjaðu, verður í filminum hildin í Stokkastovuni. Í bókini fer veitslan fram í kjallaranum í Skansapakk-húsinum, sum er húsð útast í Tinganesi, har lögmaður og landsstýrismenn hava sínar skrivstovur.

Nils Malmros heldur ikki, at veitslan í veruleikanum kann hava farið fram har, og heldur tað tí vera nógv originalari at lata hana fara fram í Stokkastovuni, tí, sum hann sigur: Stokkastovan var eisini har tá!

Innanduraupptøkurnar eru langt síðani gjørdar. Tær vórðu tiknar upp í Svøríki, har dugnaligir pallsmiðir hava eftirgjørt kongiliga handilin, Stokkastovuna o.

o. hús innan. Á myndum úr filminum sæst eitt nú út gjøgnum vindeygja í handilinum og yvir á Stokkastovuna. Eingin kann pástanda, at tað ikki er veruliga stokkastovan, men kulissur í Stokkhólmi!

Grannar kunnast

Mánakvöldið høvdu fyrirleikararnir av filminum stevnt reynabúgvum til fundar á loftinum í Café Náttúr. Har greiddu teir frá hvussu og hvar upptøkurnar úti á Reyni fara fram. Reynabúgvur verða sjálvandi órógvadur, tí nógv fólk, nógvir bílar og sera nógv úterð skal brúkast undir upptøkunum. Hesa vikuna fer alt fram um dagin, men nógvur nætúr skulu brúkast við, tí stórir partur av filminum fer fram í myrkri.

Regni hava vit nóg mikið av í Føroyum - hildu vit. Men tað kann heldur ikki brúkast í filminum, sigur Nils Malmros.

Regn er eitt löggið fyrirbrigdi í filmi. Tað sæst ikki. Men regn sæst jú heldur ikki í veruleikanum, men tað merkist. Tí skal tað regna sera illa, fyrri at tað skal siggjast. Tí hava tey fingið til hjálpar ein stóran krana, sum hevur regnútgerð hangandi uppi í. Við hjálpi frá slökkiliðnum verður tí oyst eitt tons av vatni í minuttin yvir sjónleikararnar - og tá sæst regnið!

Ætlanin var at gera náttarsenurnar úti á Reyni fyrst í august, men skjótt komu

teir eftir, at náttin tá var alt ov stutt. Í næstu viku, tá farið verður í gongd við náttarupptøkurnar, verður miðað imóti at byrja klokkan 22⁰⁰ og arbeitt verður fram til tað lýsnar - tey fara at hava ein vanligan arbeiðsdag um náttina.

Myrkur sæst væl, eisini í filmi. Tí ber ikki til bara at hava myrkur, tí tað er jú svart. Tá tey gera upptøkurnar í myrkri, hava tey tí altíð okkurt ljós - um ikki annað mánalysi, tí annars siggja vit ikki, hvat fer fram.

Gongin ikki við í filminum

Sum vit hava nevnt áður, »snýta« teir við geografisku støðunum í filminum. Føroyingar flestir kenna øll støðini, har skaldsøgan fer fram. Men tá teir siggja filmin, kemur klutur í, tí hús, bygdur og umhvørvið annars samþakkar ikki veruleikanum.

Og Gongin verður als ikki við í filminum.

Tað var púra vonleyst at endurskapa Gongina, sigur Nils Malmros. Bert tann litli parturin millum Nýggjastovu og Fútastovu er varðveittur, og umhvørvið uttan um ger tað ógjørligt at brúka hana í filminum, og tað er keðiligt, sigur Nils Malmros.

Umhvørvið í filminum er tí okkara eigna umhvørvi og ikki tað, sum flestu føroyingar kundu hugsað sær tað, sigur hann.

Veðrið ikki til vildar

Mánakvöldið var Nils Malmros sannfurdur um, at sólin fór at skina í gjár. Spurdur, hví hann segði tað,

svaraði hann sannfurdur: - Fordi vi skal bruge grævejr!

Hann sigur, at tá tey vilja hava sól, regnar. Tá tey vilja hava regn, skínur sólin. Tá tey vilja hava mjørka er klárt, og tá tey vilja hava klárt veður er mjørki.

Beinta spælir puss

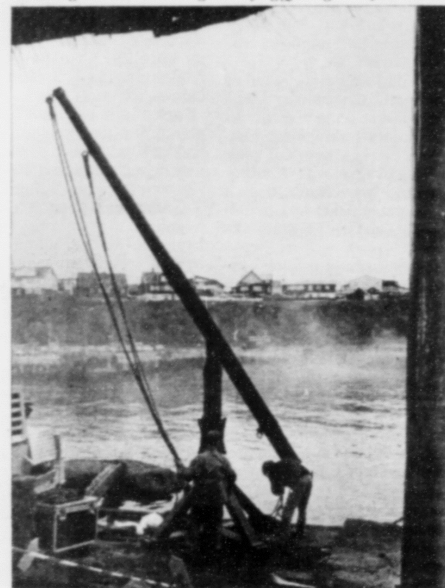
Malmros kennir sjálvandi søgnina um Beintu - ella Illu Beintu, sum tátiðar kvinnurnar nevndu hana, og hann heldur, at hon man spæla honum eitt puss. Hann sigur skemtandi, at hon kanska ikki er so glád at verða filmatiserað og tí órógvur á henda hátt.

Filmsliðið hevur rættuliga gjørt sær ómak at fáa alt at siggja út, sum í 1700 talinum. Hetta er eisini orsök in til, at »originalu« støðini ikki eru brúkt í filminum. Eitt nú skal Hoyvíkin í-mynda Havnarvág. Har skulu vit siggja Fortuna og Nólsoynna í bakgrundini. Men hetta eydnaðist ikki. Alla ta vikuna, upptøkurnar fóru fram í Hoyvík, lág mjørkin tjúkkur yvir Nólsoynna - tað var eins og hon ikki vildi við í filmi, sigur Nils Malmros - og tað verður hon heldur ikki, um ikki hetta verður tikið upp seinni, og veit Nils Malmros ikki at siga enn.

Higartil eru tey bert fáar dagar afturút, og tíðarættanin fer at halda so nøkulunda, heldur Nils Malmros. Senurnar, sum eftir eru at taka upp umframt tað í Tinganesi, fara fram uppi á Reyni og í Gomlu Klokkeagøtu við Pæstastovu. Eftir ætlanini verða upptøkurnar liddar 27. september.

Barba og harra Pál í Tinganesi friggjadagin. Mynd: Kalmar

Hetta er vippan, so sum Nils Malmros ímyndar sær hana. Einasta mynd sum finst av henni, er málningurin hjá Rosenmeier, og eftir hesi mynd er vippan gjørd. Hon hevur havt stóran týdning, tí um hana er alt snarad, sum komið er á land í Føroyum. Vøran hekk í styttrá endanum, meðan togað var í longra endan. Mynd: Kalmar

Nakrir av føroysku sjónleikarunum biða úti á Tinganesi. Tilsamans eru um 280 føroyingar statistar í filminum. Omanfyri sæst harra Pál ganga uttan fyrri kongiliga handilin.

